

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/41/2013
Identifikačné číslo spisu:	1512010287
Dátum vydania rozhodnutia:	20.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Lipovský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1512010287.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v Bratislave 20. novembra 2013 v trestnej veci obvineného V. X. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2T 46/2012, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Milana Ficeka proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. apríla 2013, sp. zn. 2To 17/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného V. X. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 9. augusta 2012, sp. zn. 2T 46/2012, bol obvinený V. X. uznaný za vinného zo spáchania

prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

napriek tomu, že mu z ustanovenia § 62 a nasl. zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyplývala povinnosť prispievať na výživu svojich detí, syna X. X., nar. X. L. XXXX, a dcéry X. X., nar. XX. Q. XXXX, pričom výška tejto povinnosti mu bola deklarovaná rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 16C 44/04, zo dňa 3. júna 2004, právoplatným dňa 13. júla 2004, vo výške 165,96 € (5 000 Sk) na syna X. X. a 149,37 € (4 500 Sk) na dcéru X. X. mesačne vždy do 15-teho dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky detí F. X., nar. X. T. XXXX, si túto povinnosť plnil nepravidelne v období od januára 2008 do mesiaca júl 2012, pričom v roku 2008 zaplatil výživné vo výške 2 038,10 €, v roku 2009 zaplatil 598 € a v roku 2010 zaplatil výživné vo výške 200 € na obidve deti, čím mu vznikol dlh na výživnom voči matke detí F. X., nar. X. T. XXXX vo výške 12 645,68 € a voči synovi X. X. od decembra 2011 do mesiaca júl 2012 vrátane dlh v sume 1 327,68 €.

Okresný súd obvinenému V. X. podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods.

3 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na 2 roky; podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému výkon uloženého trestu podmienenečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Podľa § 50 ods. 2, § 51 ods. 4 písm. d/ Tr. zák. súd obvinenému uložil povinnosť zaplatiť zmeškané výživné v sume 12 645,68 € k rukám F. X. a v sume 1 327,68 € k rukám X. X..

Proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Bratislave uznesením z 11. apríla 2013, sp. zn. 2To 17/2013, podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V dovolaní obvinený namietal, že súdy nezohľadňovali jeho obhajobu na hlavnom pojednávaní, ako aj vyjadrenia z prípravného konania. V konaní tvrdil, že okrem toho, že posielal peniaze na účet matky (resp. jej ich dal v hotovosti), plnil si vyživovaciu povinnosť aj formou platieb deťom a vecnými plneniami; okrem toho synovi ešte v čase jeho neploletosti posielal peniaze na jeho účet. Poukazoval na to, že plnenie vyživovacej povinnosti nie je možné chápať reštriktívne a obmedzovať ho iba na finančné plnenie k rukám oprávnenej osoby, pričom argumentoval rozhodnutiami súdov R 112/1999 a R 26/1982 (R 112/1999 Zákonná povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného v zmysle § 213 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 nespočíva len v peňažnom plnení, ale aj v povinnosti vyživovať a zaopatrovať oprávnenú osobu v naturálnej podobe, t.j. vo fakтической starostlivosti o jeho bývanie, ošatenie, hygienu, zdravie, vrátane starostlivosti o jeho výchovu a všestranný rozvoj.) Súd teda nesprávne posúdil, že tieto plnenia sa nezapočítavajú do výživného.

Ďalšie pochybenie súdu videl v tom, že súd nezohľadnil skutočnosť, že matka detí poberala náhradné výživné z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Nezohľadnením tejto skutočnosti mu okresný súd znemožnil uplatnenie účinnej ľútosti podľa § 86 Tr. zák. V tejto súvislosti poukazoval na rozhodnutia súdov R 19/1984 a R 25/1981, podľa ktorých ak štát poskytol príspevok na výživu detí, zanikne trestnosť zanedbania povinnej výživy pre účinnú ľútosť vtedy, keď páchatel uhradí štátu za podmienok uvedených v § 214 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 poskytnutý príspevok.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 9. augusta 2012, sp. zn. 2T 46/2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 11. apríla 2013, sp. zn. 2To 17/2013, zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

K dovolaniu sa vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V, ktorý považoval dovolanie obvineného za nedôvodné. Poukazoval na to, že z rozhodnutia R 26/1982 (ktoré v dovolaní uvádzal obvinený) vyplýva, že povinnosť vyživovať a zaopatrovať iného spočíva nielen v poskytovaní peňažného plnenia, ale aj v povinnosti vyživovať a zaopatrovať oprávnenú osobu v naturálnej forme, to znamená vo fakтической starostlivosti poskytovať dieťaťu stravu, oblečenie, bývanie, starostlivosť o jeho zdravie, čistotu a pod. Ako správne skonštatoval prvostupňový súd, obvinený sa na týchto základných potrebách dieťaťa nepodieľal. Skutočnosť, že deťom kupoval darčeky a dával im finančné dary, nie je možné zarátat' do plnenia vyživovacej povinnosti. Vyživovaciu povinnosť je potrebné plniť oprávnenej osobe, ktorou je v tomto prípade matka detí.

V súvislosti s námietkou obvineného, že nemohol použiť ustanovenie o účinnej ľútosti podľa § 86 Tr. zák. z dôvodu, že oprávnenej vyplácal úrad práce, sociálnych vecí a rodiny náhradné výživné prokurátor uviedol, že Okresná prokuratúra Bratislava V nežalovala úradom poskytnuté náhradné výživné, ale len výživné, ktoré zo strany odsúdeného nebolo oprávnenej zaplatené. Preto nič nebránilo tomu, ak by obvinený zaplatil dlžné výživné, bol by spod obžaloby prokurátora práve na základe ustanovenia § 86 písm. a/ Tr. zák. oslobodený. Na túto skutočnosť bol obvinený počas celého trestného konania viackrát upozornený (a to nielen prvostupňovým a druhostupňovým súdom).

Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 382

písm. c/ Tr. por. odmietol.

Obvinený sa následne podaním zo dňa 21. júna 2013 vyjadril k podaniu prokurátora, pričom vo svojom vyjadrení v podstate zopakoval tvrdenia uvedené v písomnom odôvodnení dovolania.

Najvyšší súd ako súd dovolací síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale dospel však k záveru, že nie je splnený dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinený namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Nie je možné, s poukazom na dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia trestného zákona.

Dovolací súd je preto viazaný zistením skutkového stavu veci, ako ho zistil a ustálil okresný súd. V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinený V. X. spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku prvostupňového súdu. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu zanedbania povinnej výživy, zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný za vinného.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na verejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodu dovolania uplatneného obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.